

Som tack för att jag fått bilder på Klotsporig murkla lovade jag att skriva några rader om den.

Mitt första möte med svampen gick via omvägar, en gång i tiden jobbade jag på Naturhistoriska Riksmuseets svampherbarium, och i mina arbetsuppgifter ingick det att försöka rätta till felaktiga artbestämningar, en svamp som jag höll på med var en skålsvamp som hette *Peziza proteana* denna har ett gammalt namn som var *Durandiomyces pillipsii* vi hade även insamlingar på det namnet men vid öppnandet av konvolutet visade det sig ligga en svamp där som allt annat såg ut som den skålsvamp som jag höll på med.

Det blev att mikroskopiera och artbestämma, svampen visade sig vara *Pseudorhizana spaerospora* (numera *Gyromitra* s.) och detta var insamlingen från Uppland 1942 det var kul att svampen fick sitt rätta namn (i det sammanhanget måste jag erkänna att det finns otroligt massa felbestämd, eller svamp med fel namn på Riksmuseet). Nåja, det var en lång inledning nu till arten *Gyromitra sphaerospora* Klotsporig murkla, det är en mycket sällsynt svamp bara hittats 9 ggr. på 8 lokaler ett fynd var ett återfynd (mycket rörigt med alla datalistor, Fytoteket, Riksmuseet, Ove Eriksson Umeå, samt Dan Olovsson) men det tidigaste fyndet borde vara 1942 i Uppland och det sydligast är 1945 i Bohuslän, alla andra fynd verkar vara i norra Sverige Enligt Artfakta (Artdatabanken) skall svampen ha hittats 3 ggr i Norge och 2 ggr i Finland, och arten skall finnas i mellaneuropa.

De svenska fynden är:

1942 Uppland biotop okänd

1945 Bohuslän soptipp

1948 Ångermanland, Svanön, sågverk, barkplats

1979 Jämtland, Östersund, i en del källor uppges det soptipp och i en del, örtrik granskog

1983 Medelpad Sundsvall soptipp

1985 Västerbotten Umeå soptipp

1986 Medelpad Sundsvall (återfynd) soptipp, antagligen är det detta fynd som menas när det i rapporterna står att fyndet är rikligt, och att fyndet gått ut som ett Fungi Exicatii Suecici, detta innebär att det skickas ett par svampar från samma insamlingsställe till 10 st museer i Nordamerika och Europa.

1998 Ångermanland Nordingrå väggkant skogsväg

1999 Medelpad Ånge murken stubbe

Svampen är oftast hittad på av människan gjorda biotoper som barkningsplatser, sopstationer m.m. därför har det inte blivit att den rödlistats tidigare eftersom sådana ställen knappast är hotade, men efter ett fynd i Medelpad så beslöt sig tydligen Svampkommittén att när den även växer i gammalskog bör den rödlistats, med det skälet att om skogen försvinner så gör svampen det också så de har klassat svampen som VU i 2010 års Rödlista.

Detta stämmer ju även på detta sista fyndet.

Svampen är mycket lätt att artbestämma i mikroskop pga. de klotrunda sporerna, (bild medföljer).

Litteratur:

SMFs tidskrift Jordstjärnan nr 2, 1984

Artfakta Artdatabanken

Nrm. Månadens kryptogam

Sedan slutar jag med en förhoppning om att jag kanske någon gång få hitta svampen själv i naturen.

Klas Jaederfeldt